

21. 4. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uzavírání smluv in-housového subjektu s (pod)dodavateli bez zadávacího řízení

Zákon o zadávání veřejných zakázek zakotvuje institut vertikální spolupráce (též nazývaný jako in-house či interní zadávání) coby výluku ze své věcné působnosti, upravující možnost veřejného zadavatele uzavřít smlouvu s jinou právnickou osobou v pozici dodavatele bez toho, aniž by uzavření této smlouvy předcházelo zadávací řízení, tedy „napřímo“, a to i přesto, že by tento postup jinak naplnil veškeré zákonné definiční znaky zadání veřejné zakázky. V souvislosti s uvedeným však vyvstává otázka, zda je možné, aby tato právnická osoba dále uzavírala smlouvy napřímo s dalšími subjekty jakožto poddodavateli bez provádění zadávacího řízení.

Zákon o zadávání veřejných zakázek (tedy zákon č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů) v ust. § 11 odst. 1 stanoví výjimku, že za zadání veřejné se nepovažuje uzavření smlouvy, kterou uzavírá veřejný zadavatel s jinou právnickou osobou jako dodavatelem, pokud je tato právnická osoba ovládána veřejným zadavatelem (ať už jím samotným či společně s jinými veřejnými zadavateli) jako jeho vnitřní organizační jednotka, přičemž v takto ovládané osobě nemá majetkovou účast jiná osoba než právě ovládající veřejný zadavatel (příp. ovládající veřejní zadavatelé) a více než 80 % celkové činnosti ovládané právnické osoby je prováděno při plnění úkolů svěřených ovládajícím veřejným zadavatelem (příp. ovládajícím veřejnými zadavateli).

Prostřednictvím ust. § 11 zákona o zadávání veřejných zakázek tak dochází za kumulativního splnění všech výše citovaných zákonných podmínek k vyjmutí spolupráce mezi veřejným zadavatelem a právnickou osobou (která je ovládaná tímto veřejným zadavatelem jako jeho organizační jednotka) z aplikace pravidel pro veřejné zadávání dle zákona o zadávání veřejných zakázek.

V souvislosti s uvedeným však vyvstává otázka, zda je takto ovládaná právnická osoba, s níž jsou uzavírány smlouvy v rámci tzv. in-house výjimky, oprávněna dále uzavírat smlouvy s dalšími (pod)dodavateli na jednotlivé části plnění, aniž bylo nutné provádět výběrové či zadávací řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

Touto otázkou se zabýval již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 24. 3. 2017, č. j. 4 As 106/2016-67, v němž uvedl: „I v souvislosti s otázkou/námitkou druhou, že TS Příbram nezajišťovala činnosti tvořící předmět Smlouvy 100% sama, pročež nebyl naplněn účel in-house výjimky, která tak nemohla být aplikována, se zdejší soud ztotožňuje s krajským soudem. Ten shodně s žalovaným uvedl, že zákon o veřejných zakázkách nijak kvantitativně neurčuje ani minimální ani maximální limit, od kterého by rozsah plnění veřejné zakázky mohl být podřazen pod zákonnou in-house výjimku. [...]

Rovněž do nejnovější úpravy in-house výjimky pak **zákonodárce požadavek 100% plnění ze strany ovládané právnické osoby nezahrnul**. Jakkoliv tak lze obecně souhlasit se stěžovatelkou stran účelu in-house výjimky, kdy jde z pohledu zadavatele o to vyhnout se zadávání takových zakázek, které si může zajistit v rámci vlastních prostředků, nelze z tohoto účelu bez opory v textu zákona dovozovat požadavek 100% plnění zakázky ovládanou osobou, bez možnosti podílení se dalšího subjektu na příslušné činnosti.“

Uvedené rozhodnutí se však týkalo ovládané právnické osoby, jež sama podmínky veřejného zadavatele nespĺňovala (tzn. z pohledu zákona o veřejných zakázkách nebyla tato společnost považována za veřejného zadavatele). I přes to, že se uvedené rozhodnutí váže k předchozímu zákonu o veřejných zakázkách, citované závěry Nejvyššího správního soudu jsou uplatnitelné i ve vztahu k nyní účinnému zákonu o zadávání veřejných zakázek.

Pakliže je však ovládaná osoba sama v postavení veřejného zadavatele v souladu s ust. § 4 odst. 1 písm. e) zákona o zadávání veřejných zakázek (kterým se stanoví, že: „*Veřejným zadavatelem je jiná právnická osoba, pokud*

- 1. byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a*
- 2. jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.“*),

měla by v případě dalšího uzavírání smluv týkajících se plnění svěřených od ovládajícího veřejného zadavatele postupovat v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek (a tuto veřejnou zakázku zadat v zadávacím řízení, příp. výběrovém řízení, bude-li se jednat o veřejnou zakázku malého rozsahu).

K uvedenému závěru dospěl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém rozhodnutí ze dne 23. 1. 2014, č. j. ÚOHS-S187/2013/VZ-1664/2014/514/MDI, v němž shrnul: „**V rámci šetřené veřejné zakázky byl zadavatel** (pozn.: Technické služby Kaplice spol. s r.o.) **v postavení veřejného zadavatele, a to z důvodu, že původní veřejná zakázka „ZTV JIH - I. ETAPA“, zadávaná městem Kaplice, na kterou byla dne 21. 8. 2012 uzavřena smlouva se zadavatelem byla zadána v režimu in house. Tento postup byl městem Kaplice zvolen, neboť zadavatel byl založen za účelem zajišťování činností a služeb pro město Kaplice. V případě, kdy však zadavatel získal možnost plnit předmět veřejné zakázky „ZTV JIH - I. ETAPA“, která byla zadávána v již uvedeném režimu in house, byl zadavatel povinen plnit předmětnou veřejnou zakázku samostatně, bez subdodavatelů, jinými slovy, osoba, která je pověřená plněním předmětu veřejné zakázky ve smyslu § 18 odst. 1 písm. e) zákona, není oprávněna pověřit plněním předmětné dodávky, služby či stavebních prací jiný subjekt bez provedení zadávacího řízení podle zákona.“**

Závěr

Lze tedy shrnout, že ačkoliv zákon o zadávání veřejných zakázek v případě institutu in-house (interního) zadávání podle ust. § 11 tohoto zákona nestanoví povinnost plnění celého předmětu ze strany ovládané právnické osoby, měla by tato ovládaná osoba pověřená plněním předmětné dodávky, služby či stavebních prací provést tyto primárně sama a v případě, že je sama veřejným zadavatelem, tímto plněním pověřit jinou osobu jen na základě zadávacího (či výběrového) řízení.

Pakliže ovládaná osoba nenaplní zákonné znaky veřejného zadavatele /v souladu s ust. § 4 odst. 1 písm. e) zákona o zadávání veřejných zakázek/, nebude pochopitelně tato sama provádět zadávací (či výběrové) řízení ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek, nicméně ovládající veřejný zadavatel by měl v takovém případě dbát na dodržování zásad zadávání veřejných zakázek, neboť v opačném případě by opakovaný (či dokonce soustavný) postup zadavatele vedoucí k zadávání veřejné zakázky mimo zadávací či výběrové řízení prostřednictvím jím ovládané právnické osoby třetím osobám mohl vykazovat znaky netransparentnosti, protože takové jednání by mohlo být považováno za obcházení zákona.

I v případech, kdy ovládaná právnická osoba nebude sama naplňovat zákonné znaky veřejného

zadavatele, neměl by tento fakt ovládající veřejný zadavatel využívat k obcházení zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť takový postup by mohl vzbuzovat pochybnosti o souladnosti jeho jednání se zásadami zadávání veřejných zakázek (zejména pak se zásadou transparentnosti).

Mgr. Anna Blažková,
specialistka na veřejné zakázky



[KVB advokátní kancelář s.r.o.](#)

Teplého 2786
530 02 Pardubice

Tel.: +420 226 259 401
e-mail: pravnik@akkvb.cz



© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - LEDEN 2026](#)
- [Metoda Design & Build na poli veřejných zakázek](#)
- [Požadavek zadavatele na prokazování referencí prostřednictvím staveb občanské vybavenosti ve světle rozhodovací praxe](#)